

TRAPPIST-1

druhý domov pre ľudstvo?
(alebo dovolenková destinácia)

Tomáš Vorobjov

contact@tomasvorobjov.com

Nočná obloha

Hviezdy

4,000

100-400 x 10⁹

Giordano Bruno
(1548-1600)

Svetlo hviezd

Svetlo planét

PSR B1257+12

Prvé dve exoplanéty

PSR B1257+12 c

PSR B1257+12 d

Aleksander Wolszczan

Dale Fail

Metódy detekcie

Monitorovanie pulzov

Neutrónová hviezda

Pulzar

Frekvencia pulzov

51 Peg

Hviezda podobná Slnku

Teplota 5,571 K

Vek 6-7 mld. Rokov

Hmotnosť 1.11 $M_{\odot}$

Metalicita 0.20

51 Peg b

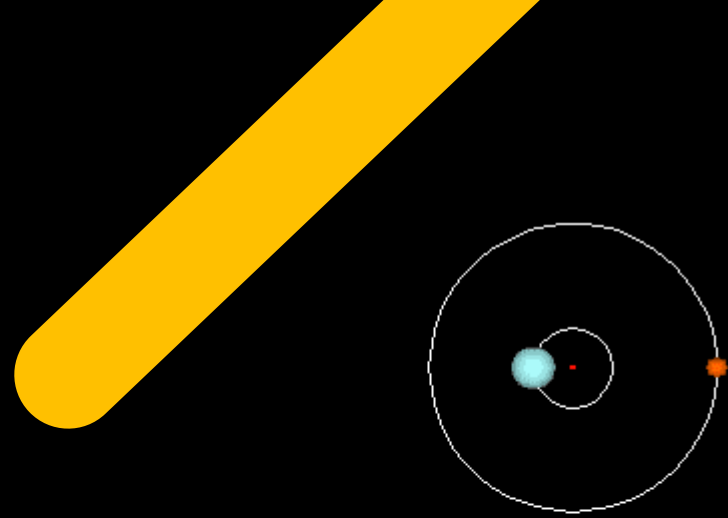
Metódy detekcie

Radiálne rýchlosti

Spektroskopia

Doplerov jav

Červený / modrý posun

51 Peg b

(Dimidium)

Hmotnosť $0.47 M_J$

Vzdialenosť 0.05 AU

Doba obehu 4.23 dňa

Teplota na povrchu 1284 K

Formovanie planét

Migrácia

Jupiter & Saturn

Orbitálna rezonancia

51 Peg b

Horúce Jupitery

Exoplanéty

Horúce Jupitery

Hmotnosť $0.4 - 13 M_J$

Vzdialenosť $< 0.05 \text{ AU}$

Dobe obehu 1-110 dní

Migrácia

Skepticizmus

Alternatívne vysvetlenia

Slnčné (hviezdne) škvrny

Pulzovanie

Erupcie

Hviezdy v pozadí

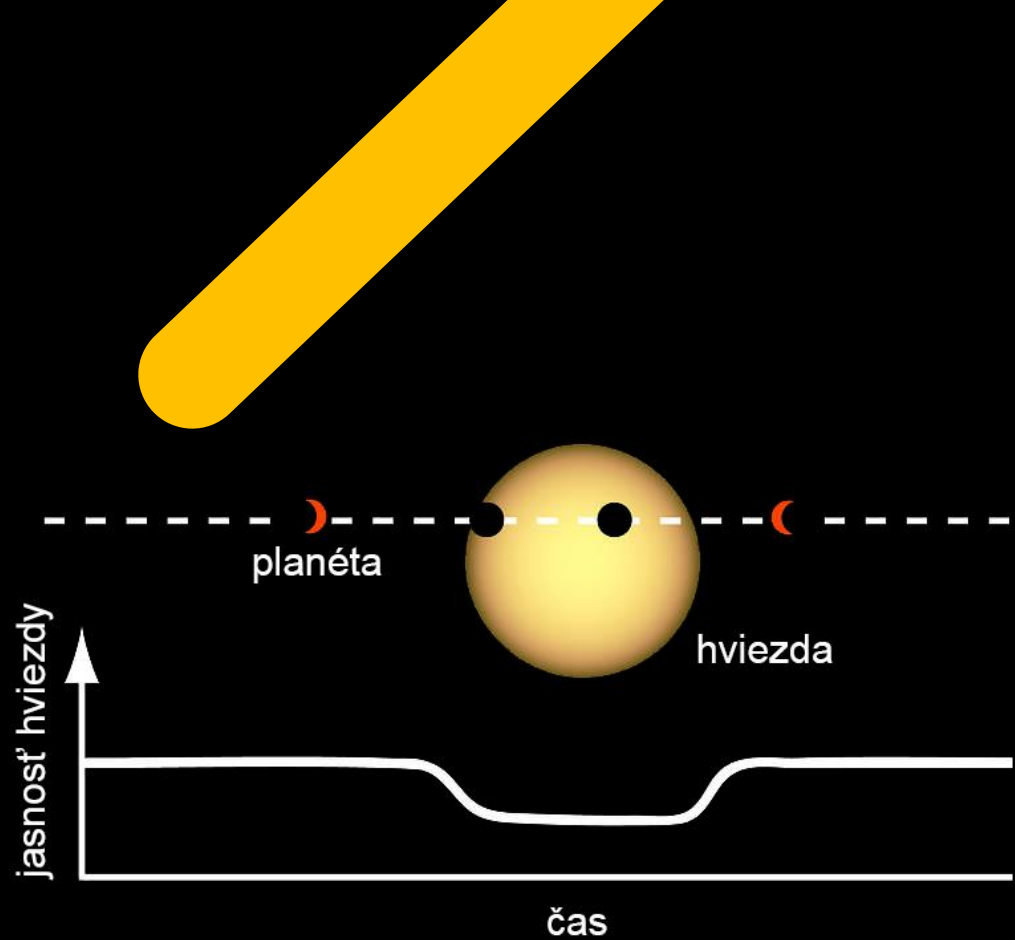
HD209458b

Dve metódy

Objav: radiálne rýchlosti

Potvrdenie: tranzit

Svetelná krivka

Metódy detekcie

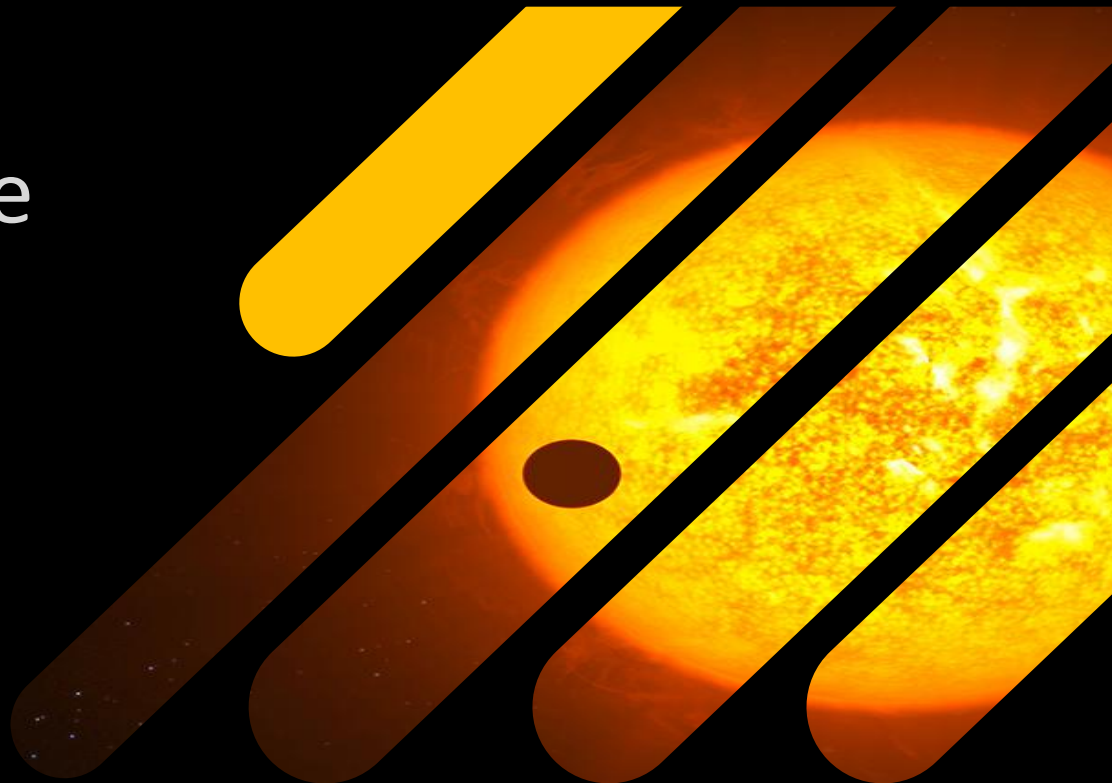
Tranzit

Výhody

- Veľkosť
- Vzdialenosť
- Obežná doba
- Parametre dráhy

Nevýhody

- rovina obehu

Kepler

„Továrěň“ na exoplaněty

2,331 potvrdených

4,496 kandidátov

Metódy detekcie

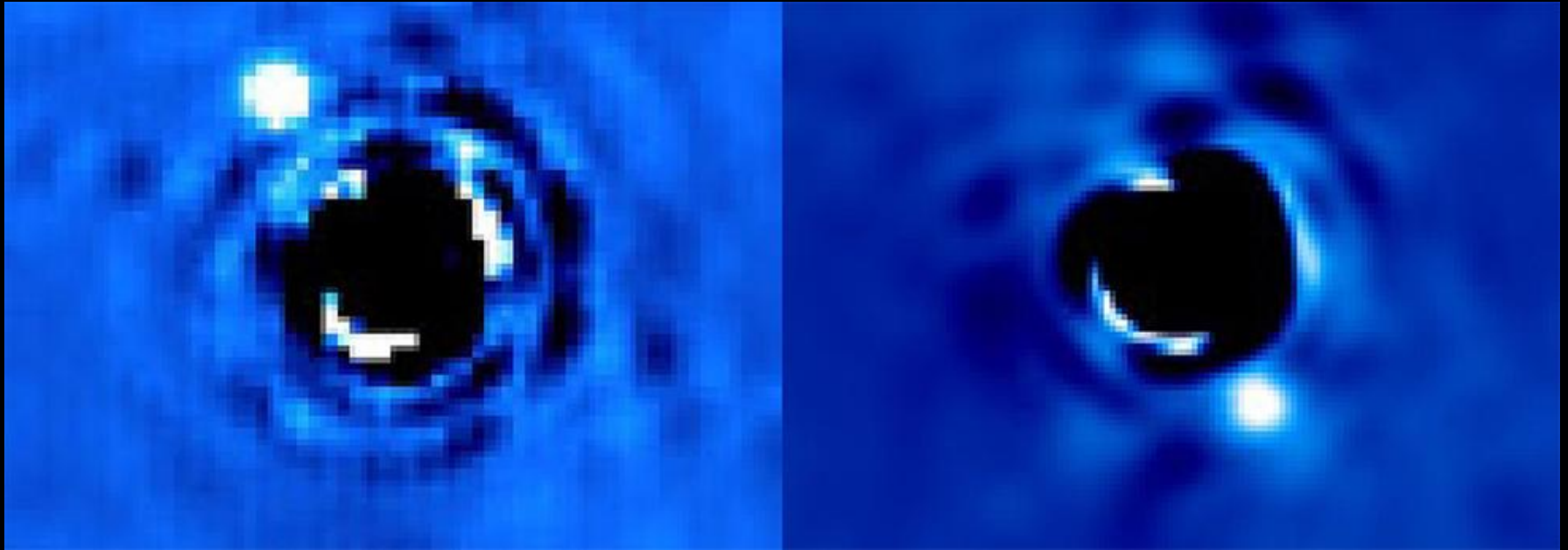
Priame pozorovanie

Iba mladé horúce planéty
ďaleko od materskej hviezdy

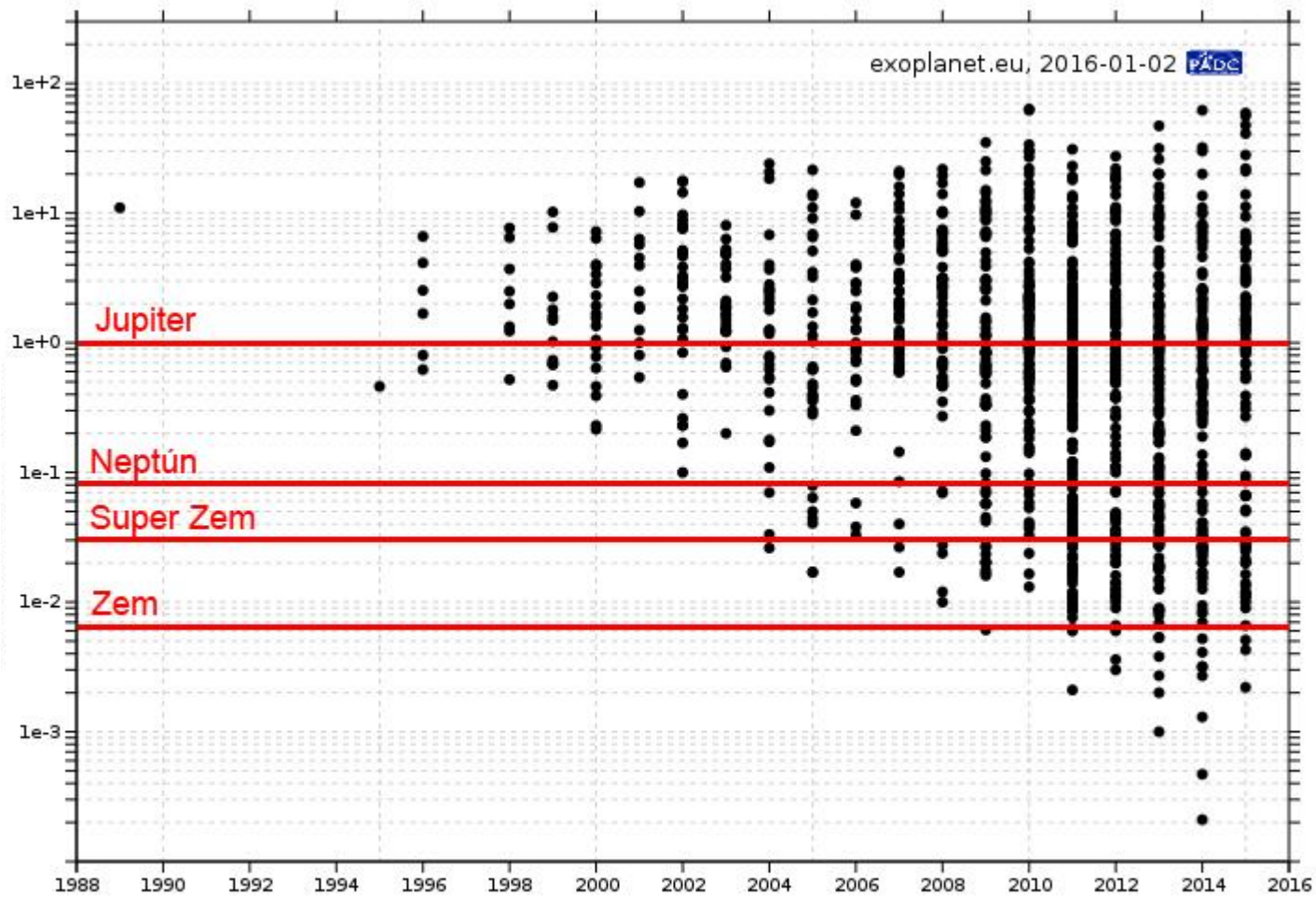
VLT – 2M1207b

GPI - Beta Pictoris b

Poloha planéty Pictoris Beta b v novembri 2003 a na jeseň 2009

Kategórie exoplanét

Podľa hmotnosti odlišujeme:

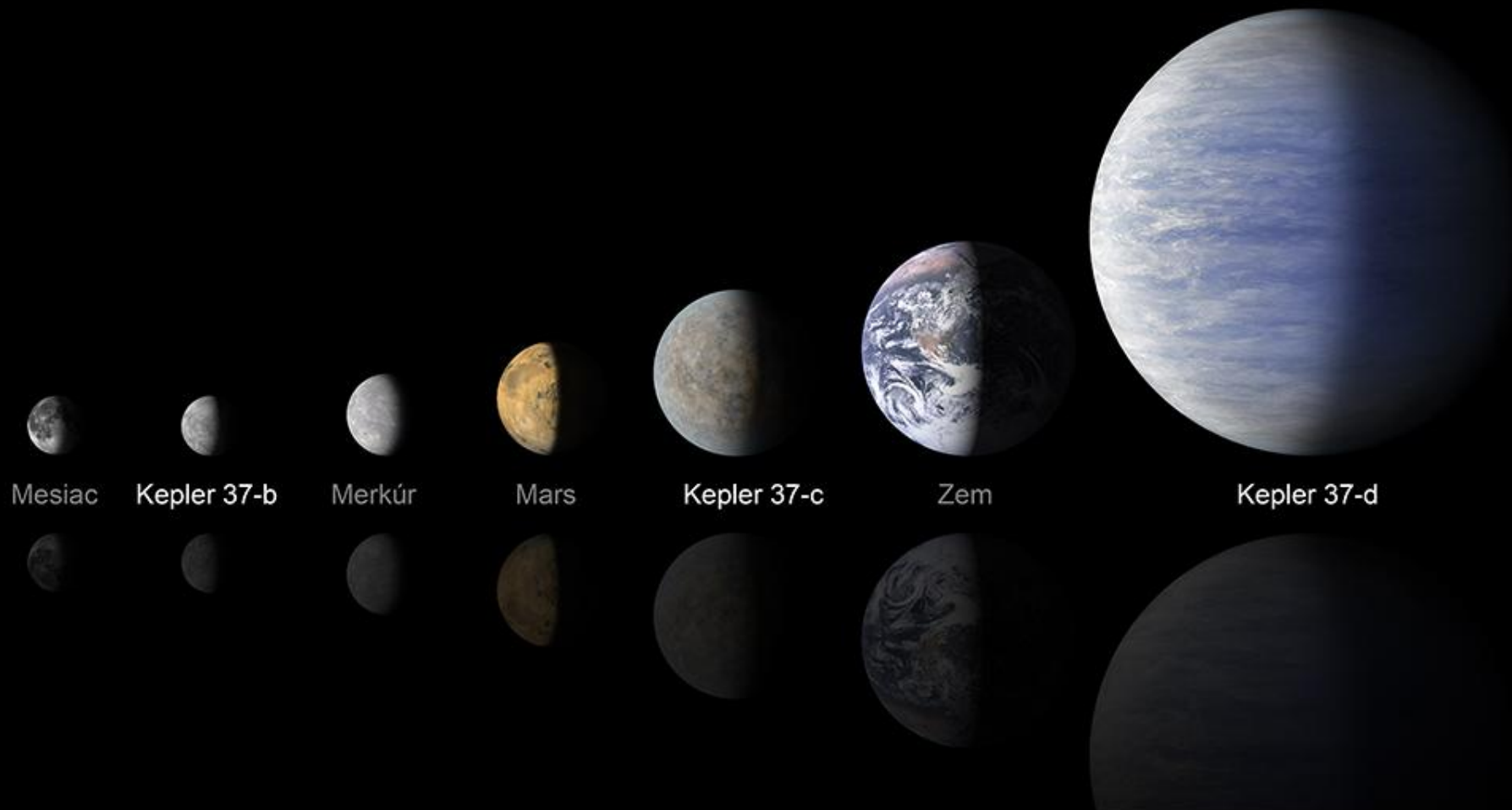
Horúce Jupitery

Ľadové Obry / Super Neptúny

Super Zeme

Terestriálne

Mesiac

Kepler 37-b

Merkúr

Mars

Kepler 37-c

Zem

Kepler 37-d

Pestrosť exoplanét

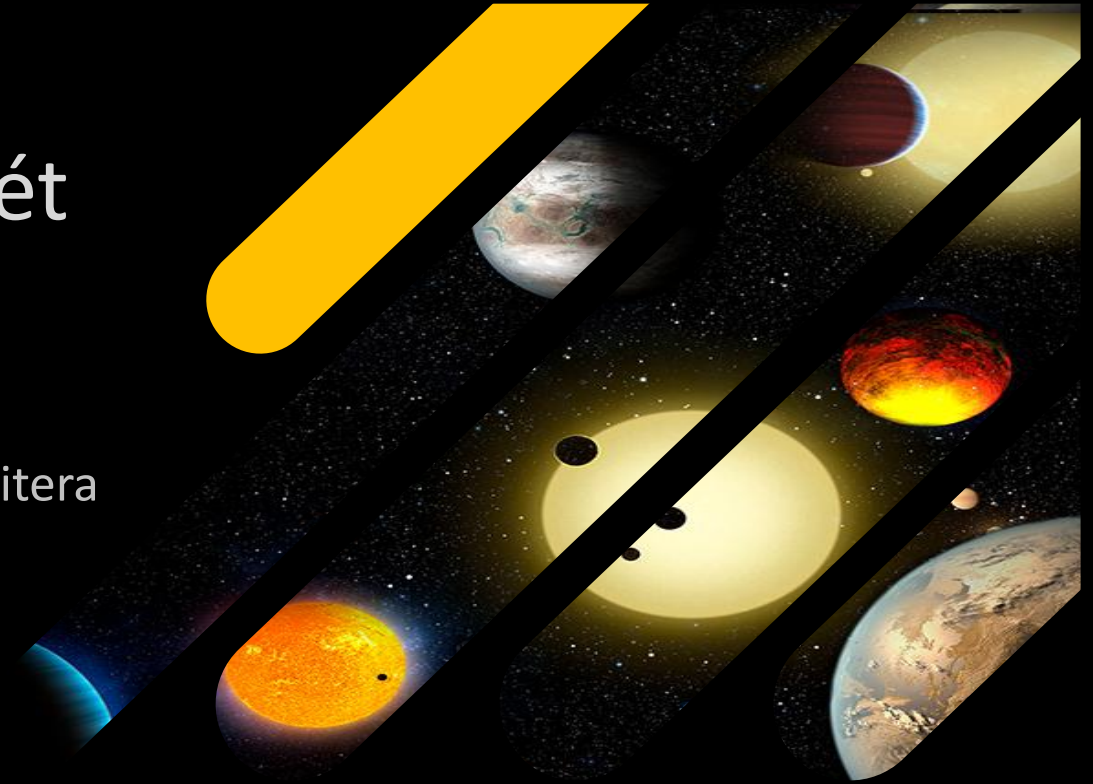
Podľa rôznych vlastností

Priemer Mesiaca – 2-krát Jupitera

Hmotnosť $0.02 M_{\oplus}$ – $30 M_J$

Teplota 50 K – 7,000 K

Vek 2 mil – 13 mld rokov

Výskyt planét

Hviezdna obloha je plná planét

>10 mld planetárnych systémov

>100 mld planét

1-10 mld planét ako Zem

TRAPPIST-1

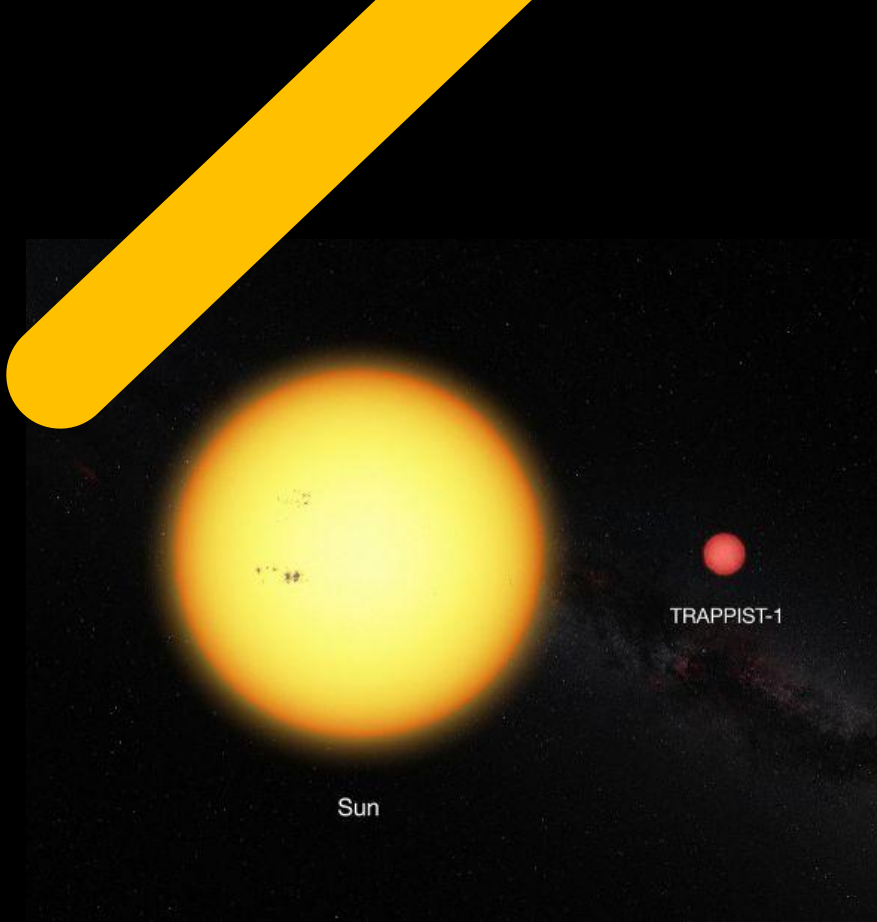
7 planét

Ultrachladný červený trpaslík

39 světelných roků - Vodnár

$0.08 M_{\odot}$

$0.11 R_{\odot}$

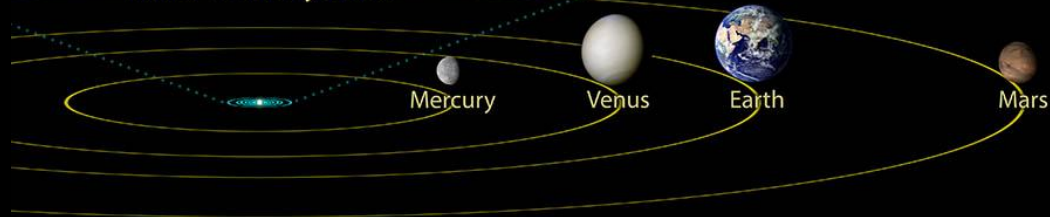
Jupiter & Major Moons

TRAPPIST-1 System

Inner Solar System

Orbits Enlarged 25x

Porovnanie veľkostí obežných dráh v systéme TRAPPIST-1 so slnečnou sústavou

TRAPPIST-1

b, c, d, e, f, g, h

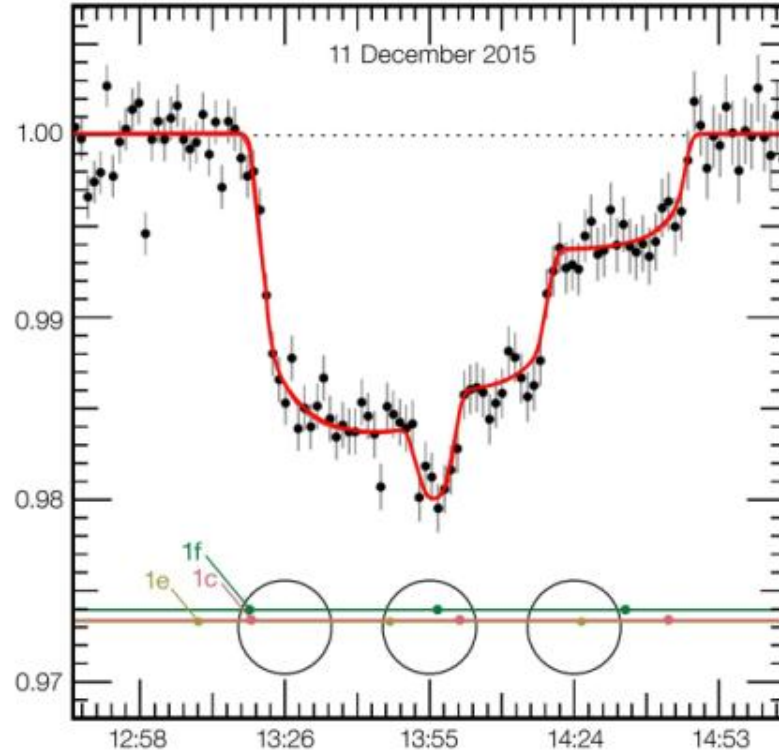
Délka roka: 1.5 – 18.7 dň

Hmotnosti: 0.4 – 1.4 $M_{\oplus}$

Polomer: 0.77 - 1.12 - $R_{\oplus}$

Teplota: 169 K – 400 K

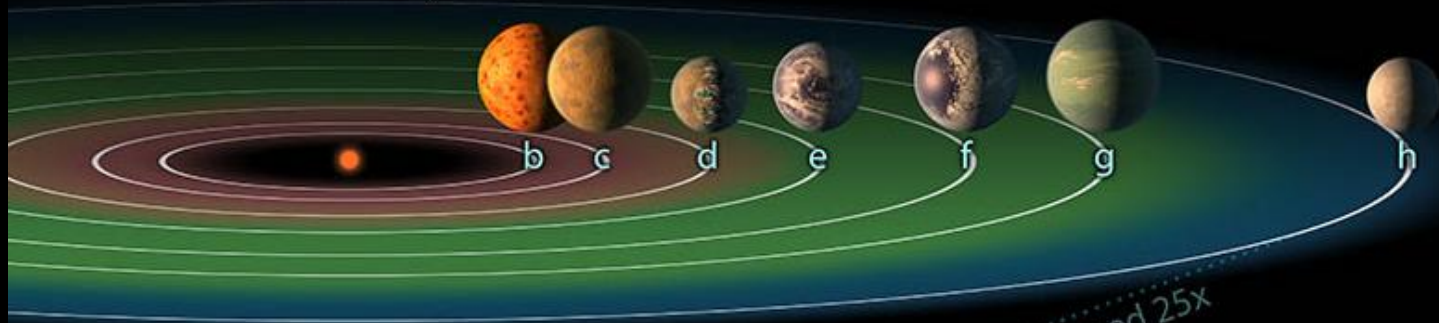

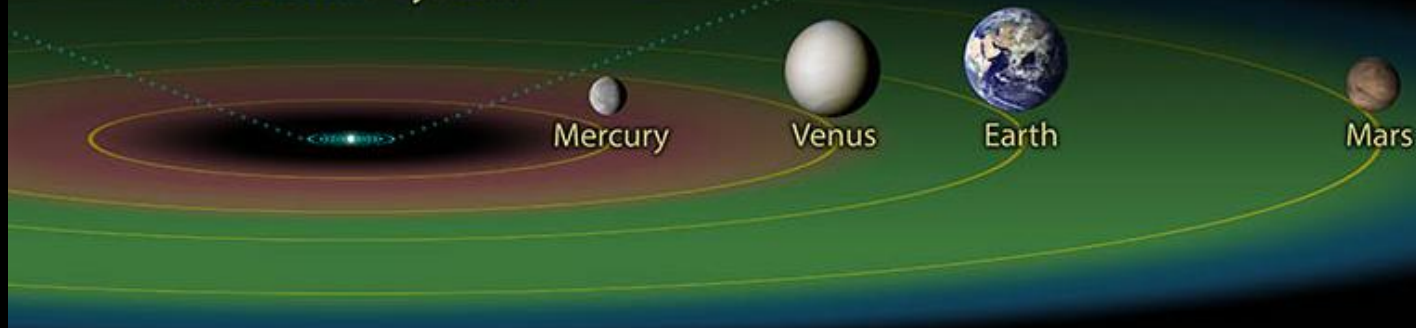
Zmena jasnosti hviezdy TRAPPIST-1 počas multi-tranzitu troch jej planét

TRAPPIST-1 System

Inner Solar System

Enlarged 25x

TRAPPIST-1

b, c, d, e, f, g, h

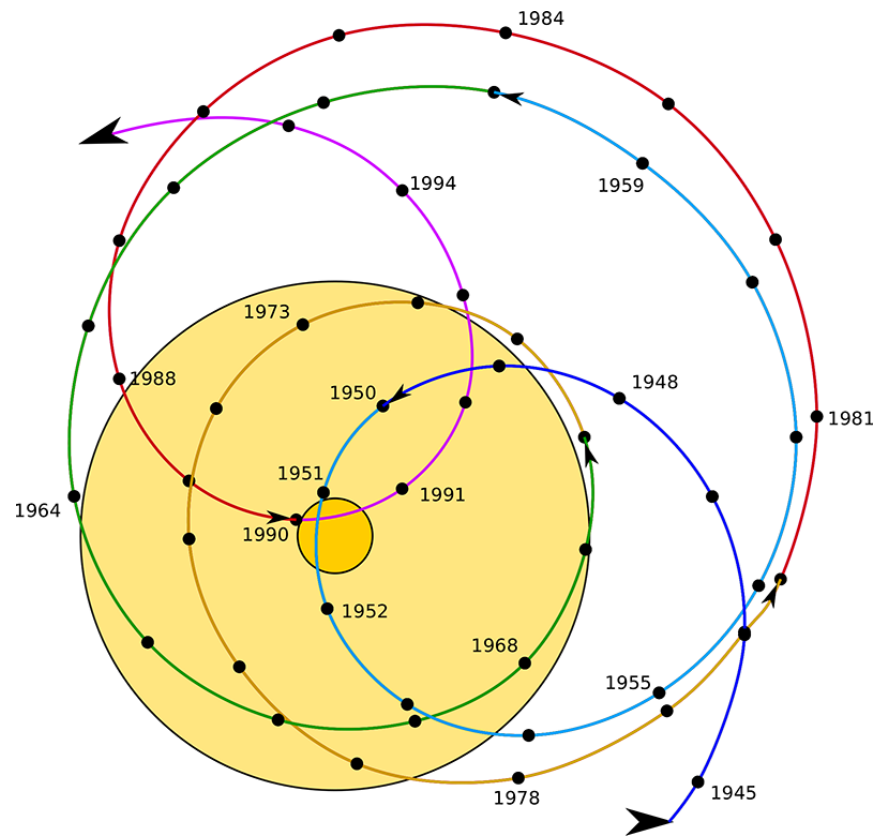
Viazaná rotácia

Slabá magnetosféra

Koronálne erupcie

Hviezdny vietor

Zmena polohy barycentra slnečnej sústavy od 1945 do 1995 vzhľadom k Slnku